

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
armăturile Birourilor de anulări:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenthaler & Emerich Lesner
Heinrich Schalek, Rudolf Mosse,
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Maroly & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
ziă garmond pe o coloană 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.
RECLAME pe pagina a 3.a o
seziă 10 cr. seziă 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U I L X I I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
v. a. séu 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 184.

Brașov, Sâmbătă 21 August (2 Septembrie).

1899.

Șovinism român în Bucovina?

Cine ar fi crezut, că Românii bucovineni, cei așa de mult neglijați de guvernul central din Viena, locuitorii băstinași ai Bucovinei, vor deveni peste noapte niște „șovinști“, cari se îngrijescă cabinetul Thun într'un mod până acuma ne mai pomenit?

Cetind foile jidano-germane din Cernăuți și Viena s'ar păre în adevăr, că o nouă furtună se ridică asupra capului contelui Thun, atât de mult strimtorat din toate părțile, și că ea vine de astă-dată din Bucovina din partea „șovinismului român“ de acolo.

Situațiunea se prezintă în adevăr pentru moment așa, ca și când guvernul central din Viena ar fi dat avisul reprezentantului său, faimosului president al țării baron Bourguignon, să declare războiul pe viață pe morțe Românilor naționaliști bucovineni pentru atitudinea lor opozițională și pentru demonstrațiunile, ce le-au inscenat aceștia în contra celui mai nepopular arhieru din câți au ocupat până acuma scaunul arhiepiscopesc din Cernăuți.

Fapt este, că acest president al guvernului provincial bucovinean nu s'a sfîit a face lucrul acesta, și încă cu o ocaziune din cele mai solemne, când o recepțiunea la ziua născerii Majestății Sale monarhului în 18 August. Scim cu ce cuvinte s'a adresat br. Bourguignon către deputația consistorului greco-oriental condusă de însuși Metropolitul Ciuperovic. El a dăscălit preoțimea română bucovineană naționalistă într'un mod provocător și cu totul nedemn pentru un șef al guvernului provincial; acesta procedere a sa apare în circumstanțe și mai agravante și este și mai condamabilă prin aceea, că baronul nu s'a sfîit a se tolosi de ocaziunea so-

lemnă a serbării zilei născerii împăratului pentru a face ce a făcut.

Etă pe scurt cu ce murdare insinuări a debutat presidentul țării în fața amintitei deputații: Vorbind de lealitatea și de atitudinea patriotică, ce a observat-o până acuma clerul greco-oriental, a început a dojeni pe acei preoți români, cari folosesc tricolorul național — „nisce insemne“, cum dîce, „în colorile unui stat străin vecin, deși amic“ — și cari printr'asta nu ar manifesta sentimente de credință către împărat și de iubire de patriă. După acesta reamintind demonstrațiile, ce s'au făcut în contra Metropolitului la gara din Cernăuți, când a plecat, critică purtarea câtorva membri ai Consistoriului, cari la reîntorcerea Metropolitului au lipsit dintre cei ce l'au întâmpinat, și dîce, că dînsul în locul Metropolitului ar fi propus neamănat pensionarea acestor membri consistoriali, dovedindu-se, că ei au absentat la primire în mod demonstrativ.

In fața unei astfel de procederi nesocotite diarul național român „Patria“ afirmă nemerit, că baronul Bourguignon nu mai poate ofensa pe Români bucovineni și că el și-a pierdut calificațiunea de a pute fi interpretele devotamentului și omagiilor lor de fidelitate către tron.

Are dreptate organul român bucovinean, când mai departe afirmă, că dăscălirile lui Bourguignon nu vor schimba întru nimic sentimentele naționale ale Românilor bucovineni, cari nu au alterat nici un moment și nu pot altera sentimentele ce-i legă de coronă.

Tote aceste afirmări și declarațiuni sunt foarte juste, dîr spre a dobîndi ceea-ce dorese frații noștri bucovineni: satisfacțiunea convenită pentru prigonirile și ofensele, cu care sunt tractați de un timp încôce, — ele nu sunt de ajuns. Trebuie să intervină energie deputații bucovineni pe

lângă contele Thun, ca să-l facă să strige un veto reprezentantului guvernului din Cernăuți, care se vede a dat mâna cu clica veneticilor din țară, cari își tem poziția lor, pe nedrept câștigată pe spinarea ei, vădînd, că naționalismul românesc își ridică cu putere și mândria capul și că așî mîne el va nimici toate uneltirile și netrebnicile lor.

Acesta pătură străină suprapusă nu pôte să atace pe Români din altă parte, decât suspiționându-i și calumniându-i, ca lipsiți de lealitate și de patriotism. Așa se întâmplă pretutindenî, așa e și în Bucovina. Dreptul Românilor de a pretinde să fiă respectați în toate, cum se cuvine, există și este nedisputabil, garantat în constituția austriacă. Dîr hai, își dîce veneticii, să le înegrim sentimentele de lealitate și de credință către tron, și atunci ne va fi ușor să continuăm a-i desconsidera și a ne îngrășa pe spinarea lor. Ce este mai ușor decât a dîce, că lupți în contra „șovinismului român“, care amenință adevăratele interese ale statului?

Un raport al diarului „Neue fr. Presse“ din Cernăuți prezintă lucrul tocmai în sensul indicat mai sus; scriitorul lui însă totuși pare a fi stăpănit de-o mare îngrijire. „Trebuie să observ“, dîce el, „că br. Bourguignon a plecat de câteva zile la Viena; nu se știe, decă a fost chemat acolo și decă a mers în afacerea demonstrațiilor naționaliste române. In tot cazul însă trebuie să ne așteptăm la nouă procederi furtunoase, deoțrece „Românii tineri“ vor continua lupta în contra presidentului țării în mod și mai intensiv, și mai ales după deschiderea dietei la toamnă.“

Dorim, ca profeția raportorului diarului vienes să se împlinescă, și să succedă energicele lupte a Românilor naționaliști bucovineni de a răsturna sistemul odios de guvernare, ce l'a introdus veninosul president

actual al țării. Acesta o dorim nu numai în interesul poporațiunei române bucovinene, ci al țării Bucovinei și al monarhiei.

Misiunea baronului Chlumetzky.

Am arătat, că br. Chlumetzky a fost primit Marți într'o lungă audiență de Majestatea Sa în Ischl. Foile cehice susțin, că Chlumetzky ar fi primit, cu considerare la situațiunea actuală cisleitană, o misiune importantă. „Politik“ din Praga dîce, că „criza politică devine erășî actuală în ajunul convocării parlamentului central din Viena, și e lucru remarcabil, că monarhul a primit pe br. Chlumetzky tocmai înainte de călătoria sa în Boemia. Opiniunea publică va ave cunoscință, pôte, în curînd despre aceea, cu ce stă în legătură călătoria dele Ischl a baronului Chlumetzky.“

Monarhul în Praga.

Alaltăieri a sosit Majestatea Sa monarhul Francisc Iosif în Reichstadt (Boemia) pentru a lua parte la marile manevre ale corpurilor de armată VIII și IX.

In drumul său spre Reichstadt monarhul a trecut prin Praga, capitala Boemiei. Mare și însuflețită primire i s'a făcut aici Maj. Sale. Deja o' dî înainte primarul orașului Praga a provocat poporațiunea să manifesteze pentru capul statului în cel mai însuflețit mod. „Las' să se convingă Maj. Sa — dîce apelul primarului — că poporul ceh e pîtruns de sentimente monarhice.“

Monarhul a sosit în Praga alaltăieri înainte de amiazi. La gara Francisc Iosif din Praga s'au prezentat locțiitorul conte Coudenhove și primarul Dr. Podlipny. Peronul și strada Park erau ocupate de mii de ômeni. De față erau în curtea gării membrii consiliului comunal și alți bărbați de distincțiune; deputațiunii număröse și primari de-ai orașelor și comunelor din apropiere. Când trenul curții intră în gară, puternice strigări de „slava“ isbucniră din mii de piepturi.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Din scrierile Carmen Sylvei.

— Fine. —

Etă și legenda mănăstirei Argeșului, minunata biserică cu turlile în spirale, cu arăturile scânteietoare, reconstruită sub domnia regelui Carol, de d-l Lecomte de Nouy. E frumoasă, ca un vis din 1001 de nopti. cum nu mai e nici o zidire. Când Alexandri a cules legenda, Curtea-de-Argeș era în ruine și nici el nu-i scia locul.

(Urmăză trad. bucății „Mănăstirea Argeșului“).

El are un volum întreg de poesii populare. Redăm aici câte-va bucăți, cele care par mai atrăgătoare, pe care el însuși le iubia mai mult. Povestirile lui despre Țiganii erau delicioase. El avusese în copilăria un tovarăș Țigan, care avea același nume, Vasile, Vasile Porojan. Era ceea-ce se numea odată prin școlile germane acei Prigeljunge, adică primea până și loviturile hotărîte tînerului stăpân. Când Alexandri primea dela preot vre-un canon, cam

de vre-o 60 séu 100 de mătânie, el rămânea liniștit, își chema amicul, îi dădea câți-va bani, și-l puneă să-i facă mătâniile — esericiții destul de obositoare, deoțrece trebuia să atingă pămîntul cu fruntea. Plecând la Paris, n'a mai scituit nimic despre amicul lui. Dîr după ani de zile, pe când dejuna într'o grădină, vădî venind spre el un Țigan îmbrăcat cu niște pantaloni largi, galbeni. Imediat îl recunoscu: era Vasile, Vasile Porojan!

L'a primit ca pe un frate. I-a dat tot, ce-a fost mai bun în casă.

A doua zi dimineața i-se anunță, că mult iubitul-i ôspe a dispărut cu cel mai bun cal din herghelie! Alexandri, încântat, n'a permis nicîdecum să fiă urmărit: „Țiganul se născu hot; el trebuie să fure! să nu cum-va să-l urmărești!“

Scumpul amic nu s'a mai arătat; a fost ultima întîlnire.

Alexandri a descris bucuria fără sémén a Țiganilor, la aușul eliberării lor din robie! Au fost beți morți timp de 3 zile; dîr când a fost vorba să-și câștige traiul, se reîntorceau cu sutele, cerînd să fiă re-

primiți; nu pricepeau libertatea, și chiar biciul li-s'a părut mai dulce decât ea.

Helmstron, Suedezul, compunea la Sinaia o operă românească, „Neaga“, al cărei poem îl scriam eu. Aveam nevoie de-o scenă, în care să ved o ceta de fete auzindu-și prorociriile de viitor.

— Ce-i mai ușor, dîce Alexandri. O să v'arăt imediat, numai să nu fiu dat de gol!

In séra aceleăși zile ne-am întîlnit sub lumina lunii; Peleșul murmură, frasinii se înfiorau la suflarea vîntului de séră, și brații își întindeau umbrele lor fantastice până la picioarele noastre. Imediat ceru un ciur și bôbe de porumb.

— Vreau să vă ghicesc norocul! dîce el tinerelor fete. Și ele îl și înconjurară, cu ochii scânteietori, cu obrații înflăcărați. Nu-o să uit nici-odată frumosul și veselul cap al bătrînelului, cu ochii vii, cetind în ochii de foc ațîntiți asupra lui ceea-ce el voia să cetască, și desfătându-se el însuși, schimbînd pentru noi espresia tuturor acelor drăguțe chipuri, atât de nesciutore, că servesc în acel moment drept modeluri. Cum mai petrecea cu ele! El adora tine-

reța. El însuși era o viață idilă. Socotea amorul destul de frumos, pentru-că e natural; ca și Bion, Moschos, Teocrit, el era de-o frăgețime de nespis. Pesimismul n'a putut găsi nici o portiță, pe unde să se strecore în firea lui sănătoasă și plină de armonie. Spunea adesea, că la o anumită vîrstă trebuie să încetezi a cânta amururile și durerile tale, și trebuie să te ridici de-a supra ta însuși, să devi impersonal.

*

Voiți încerca să redau una din legendele, în care se arată înțrega grație și adênca lui dragoste pentru lumină.

(Urmăză trad. bucății „Legenda Ciocărliei“).

Cum vedeți, Alexandri n'a vădîut infernul, dîr a vădîut cerul, ca și Dante — și numai aste două sunt, cum le-au vădîut ei. Boticelli l'a desemnat de dece ori, și în toate nu găseai, decât pe Beatrice. Acestă poveste cu dîne e așa de poetică, că n'așî îndrăzni o vorbă să-i pierd în prosă. Imi lipsesce spațul, ca să redau altele, dîr voiți îndrepta nedreptatea asta.

*

Așî vré să v'arăt talentul scumpului

Majestatea Sa s'a dat jos din cupeu însoțit de adjutantul suprem contele Paar și de cavalerul *Höhnel*, adjutant de aripă. Locțiitorul *Coudenhove* salută pe Majestatea Sa, după care pași înaintea monarhului primarul *Podlipny* salutând pe Majestatea Sa prin următoarea vorbire în limba cehă:

„Majestate! Preagrațioșe împărat și rege apostolic! Orașul nostru regesc a fost împărțit de mare distincțiune prin aceea, că Majestatea Văstră v'ați îndurat de a da voie, ca eu, ca primar al acestui oraș, să talmăcesc înaintea Văstră cea mai adâncă fidelitate a populațiunii renumitei capitale a regatului boem, și să depun cele mai sincere omagii ale poporului, care e alipit strâns de strălucitul tron al Majestății Văstre. Rog pe Majestatea Ta, să primesci preagrațios expresiunea plină de respect a sentimentelor noastre, și să permite-ți totodată a Vă adresa rugarea, de a Vă îndura să ne împărțaiți de fericirea, ca pe viitor să petreceți timp mai îndelungat în *residența veche și respectabilă a înaintașilor Majestății Văstre*, pentru-ca astfel întreg poporul ceh să se pōtă bucura de grația această. Acum mai ales ca v'odată, dorința cea mai fierbinte a populațiunii este, ca Majestatea Văstră să binevoiți a Vă convinge despre devotamentul acestui popor față de domnitorul său prea înalt, ca în chipul acesta să se întărească și mai mult legăturile dintre corōnă și popor. *Timpurile sunt critice și cerințele nemăsurate.* Cu atât mai mare este interesul nostru, ca cea mai înaltă grație a Majestății Văstre să se îndrepte către orașul nostru, pornit spre înflorire, căci prin această pentru regatul întreg vor răsări țile mai înfloritoare“.

Majestatea Sa răspuse tot în limba cehă:

„Cu buriă primesc salutarea omagială „esprimată în numele populațiunii capitalei iubitelui meu regat boem și dovețile „de sentimente dinastice leale, cuprinse în cuvintele Văstre“.

Apoi în limba germană:

„Fiă, ca capitala regescă să se bucure de binecuvântările unei dezvoltări „statornice și liniștite. Sōrtea și bunăstarea Pragei o urmăresc cu interesare părintească“.

După această monarchul s'a dus în strada Park, unde i s'au prezentat membrii consiliului comunal și ai dietei, dintre cari pe unii i-a agrăit afabil. După recepțiunii, Majestatea Sa între sunetele imnului „Gott-erhalte“ merse dinaintea gardei civile, apoi s'a reintors ărăși pe peron și urcând trenul a plecat între șgomotōse strigări de „slava“ și „hoch“.

La 11 ore a sosit în Reichstadt, cartierul principal pe timpul marilor manevre.

Rușii și Polonii.

Panslavismul, cei drept, este de-ocamdată numai o gogoriță pentru cei slabi și lesne de înfricat, în esența sa însă și în eventualele succese, ce le pōte avē cu timpul, este un ideal, după care se sbat ađi mai tōte semințiile slave, unii în mod mai consciu cu un plan bine determinat, alții pōte numai din instinctul de rassa.

Carī sunt scopurile finale ale acțiunii și agitațiunii panslaviste, atât de mult alimentată și propagată în primul rēnd din partea Rusiei, e lesne de înțeles tocmai din faptul, că rolul conducător în această agitațiune îl are Rusia. Idealul mai apropiat al celor mai slabi politici dintre Slavi pōte fi emanciparea și consolidarea lor națională sub auspiciile și protectoratul Rusiei, ăr scopul final al imperiului în această mișcare, de-ocamdată platonice, nu pōte fi altul decât egemonia asupra celorlalte seminții slave, sub devisa panslavismului, și apoi prepotența politică-națională față de celelalte rase.

Și de fapt Rusia este aceea, care în direcțiunea această desvōltă o politică tot mai conscie, și ca un semn al timpului — și încă fōrte semnificativ — putem înregistra un fel de apropiere în sensul ideilor panslaviste între Poloni și Ruși, cele două extreme antagoniste ale rasei slave.

Un semn din cele mai evidente ale acestei apropieri, e un articol al lui „*Narodni Listy*“, care pe baza unor informațiuni din Petersburg, scrie următoarele:

Țarul a cercat să se înțelegă cu Polonii deja dela suirea sa pe tron. Ușurarea sorții Polonilor depinde dela ei însiși, intru cât vor recunoșce adevăratele intențiuni ale Țarului și nu-și vor închipi cumva, că acesta lucră sub influența altora. Țarul ar fi fōrte mulțămīt, dacă ar pōte vedē pe Poloni mulțămīt, din punct de vedere național, fresce, numai intru-cât misiunea istorică a imperiului rusesc rămână neștirbită. Polonii s'ar pōte aștepta și la alte favoruri, dacă ar fi supuși leali ai statului rusesc și dacă în scopul ameliorării lor naționale n'ar tinde spre slăbirea întregității statului rusesc. Dacă Polonii ar ajunge la convingerea, că problema lor nu este problema Rusiei, ci că trebuie să lucreze paralel cu Rusia, s'ar pōte afla și calea unei acțiuni comune. Precum Rusia va pōte demonstra, că n'are să se pōrte cu neîncredere față de Poloni, așa nici Polonii nu vor mai avē motive, să se plângă de asuprirea lor națională.

Față de Cehi și-a dat Țarul semnele

Alexandri îmi povestea, că un rănit, care nu vōduse de luni de țile *mămăliga*, (polenta românească) trase spre el oia, în care fierbea mălaiul, dicēndu-i:

— Vino-ncoa, scumpa mamii, să te mănânc!

În poesia *Peneș Curcanul*, a scuit așa de bine să redea înfățișarea soldaților, cari povestesc, că-ți pare, că-i auđi. E cea mai frumoasă descriere a resbelului. Nu e copil în România, care să n'o scie.

(Urměză trad. bucăților „Peneș Curcanul“, „Căpitanul Romano“ și „Sergentul“.)

Gura de aur a scumpului poet a tăcut pentru veciă; frumoșii lui ochi s'au acoperit cu firele paiangenului, marea lumină a marelui suflet s'a stîns, și pleoapele s'au închis înaintea clarității eterne, prea puternică și prea splendidă, chiar pentru ochii unui poet.

El a fost îngropat de *nouē soldați* și de un *sergent*, cari plângeau toți ca nisce copii.

R.-Sărat, Iulie 1899.

Trad. D. Munteanu-Rîmnic.

simpatiei sale în anul trecut, cu ocaziunea sērbărilor lui Palaczky, prin telegrama marelui principe Constantin. Înaintea națiunii cehe, marele principe nu „s'a plecat“ de capul său, ci cu aprobarea Țarului. În Germania și Rusia această telegramă a făcut adevărată senzațiă. Cehilor însă li-a trebuit un an de țile, până au ajuns să înțelegă, că această telegramă are pentru ei o importanță, a cărei mărime depinde numai dela ei.

Privesce fōrte mult pe Cehi pactul astro-rusesc din 1897, care asigură la tot cazul integritatea granițelor austriace.

Dacă Polonii la rēndul lor ar înțelege intențiunile Țarului, *dacă s'ar apropia de Cehi și dimpreună cu ei s'ar apuca de realizarea problemei istorice a Slavilor de vest* — de care problema i-a instrăinat până acum politica orientală a sutelor trecute — atunci va sosi din nou timpul mării, puterii și fericirii pe sēma Slavilor de vest, cari sub condițiunea desvōltării independente, vor fi și un puternic scut al panslavismului contra apusului și orientului.

Atitudinea Țarului față de Slavi de sud o marechēză delegarea marelui principe Constantin la nunta din Cetinje, ceea-ce s'a întēplat tocmai pe timpul celui mai adēnc doliu după mōrtea moștenitorului la tron. Acesta e un fapt de enormă importanță politică. Faptul acesta trebuie remarcat nu numai în interesul adevărului, ci și față de evenimentele din Serbia. Țarul Nicolae II nu e numai succesorul pe tronul lui Alesandru III, ci și moștenitorul ideilor și simpatiilor acestuia. Dacă Alesandru III a fost „mare slav“, Nicolae II va fi și „mai mare Slav“...

Din Bucovina.

Numērul dela 18 (30) August al „*Patriei*“ din Cernăuți are în frunte un important articol, care, mirare! n'a fost confiscat, deși este îndreptat contra baronului Bourguignon. Censura însă și-a făcut și de astădată „datoria“, a confiscat un al doilea articol din „*Patria*“ intitulat „*Guvern escesiv*“ Confiscarea această e a 27-a.

Pentru-ca cetitorii noștri să aibă cunoscință și mai de aproape, care este față cu situația de ađi din Bucovina atitudinea Românilor bucovineni, reproducem o parte din articolul prim al „*Patriei*“ dela 18 (30) August. Ță-l:

Este evident, că baronul Bourguignon n'a fost invitat la Viena de dragul ochilor săi. N'avem decât să ne dăm sēmă despre situațiunea în care a ajuns monarchia, ca să înțelegem, că tocmai acum nu-i pot veni la socotēlă contelui Thun isprăvile făcute de prezidentul țării.

Stăm în prējma convocării Corpurilor legiuitoare. Faimosul § 14, pe lângă întregă sa putere miraculoasă, nu ajunge la tōte, și astfel va fi necesitat guvernul să întrunescă Corpurile legiuitoare, dacă nu în alt scop, cel puțin să alēgă delegațiunile.

Budgetul afacerilor comune se pōte vota numai de delegațiunii, ăr aceste trebuie alese din Corpurile legiuitoare. A de creta budgetul afacerilor comune pe baza §-lui 14, sēu a numi delegații pe baza acestui paragraf, nu este cu putință, chiar pe lângă cea mai fantastică interpretare.

Ministerul Thun este deci necesitat. de voie și nevoie, să convōce Corpurile legiuitoare. Este însă clar, că de astă dată va fi situațiunea guvernului și mai dificilă, decât până acum.

Impositul pe zahar, decretat pe baza §-lui 14, pactul cu Ungaria etc. etc. au produs o escitațiune atât de estra-ordinară în întreaga monarchia, încât fără dar profetic putem pređice ședințe fōrte furtunose, cum chiar nici la Viena nu s'au mai pomenit până acum.

Agitațiunea și nemulțumirea au luat dimensiuni atât de mari, încât chiar și majoritatea voturilor este de tot dubiă pentru guvern. Țr pentru cabinetul Thun este reușita alegerii delegațiunilor o cestiune de esistență. Dacă nu obține guvernul majoritatea pentru componerea delegațiunilor,

este absolut necesitat să se retragă, lăsând locul altui cabinet, care oferă garanțiile a putē compune delegațiunile.

În situațiunea această sunt voturile „Clubului român“ din camera imperială de deosebită importanță, și pentru contele Thun nu pōte fi irrelevant, de votēză Românii cu guvernul, sēu contra lui la alegerea delegaților.

De altă parte este mai pe sus de ori ce îndoială, că contele Thun, informat despre cele ce se petrec în Bucovina, nu pōte presupune despre deputații români, că vor vota cu guvernul, câtă vreme dăinuesc în Bucovina actuala situațiune.

Rechemarea bar. Bourguignon, care a provocat situația această, este deci „conditio sine qua non“ pentru contele Thun, dacă contēză la voturile Românilor și nu rischēză să rămână în minoritate la componerea delegațiunilor.

Dēr mai mult! Este cu neputință a presupune, că contele Thun va trimite în actuala situațiă un alt president al țării în Bucovina, căci furtuna indignațiunii provocate prin bar. Bourguignon, a aruncat valori uriașe, încât ori ce om nou ajuns în postul de president al țării, divine din primul moment imposibil a face ceva spre liniștirea spiritelor, fără de a șgudui din temelii viața publică.

Bar. Bourguignon trebuie deci să nețedescă calea successorului său, ca acela să ajungă în o situațiune, din care cu obiectivitate, iubire și interes pentru țēră, să pōtă readuce lucrurile în alvia lor frīscă.

Bar. Bourguignon va trebui deci să ispășescă în Bucovina păcatele guvernării sale, și aici, unde a făcut tōte nășdrăvniile sale politice, trebuie să le și refacă.

Astfel apoi înțelegem telegrama din Viena și călētoria subită a bar. Bourguignon, astfel este pe deplin motivată nederarea, care a cuprins pe triștii șfetnicii în palatul din piața Austriei.

Este altă cestiune intru cât a reușit contele Thun să înțelegă situațiunea din Bucovina, și intru cât va afla remediul necesar. ca să readucă în țēră ărăși pacea și liniștea mult dorită.

Fără îndoială, vor face și deputații noștri toți pașii necesari, ca contele Thun să ajungă în pozițiunea a vedē clar tōte păcatele, cari s'au comis de guvernanți în Bucovina.

Pentru noi este situațiunea clară: Suntem pregătiți pentru ori-și-care eventualitate. Suntem gata de pace și gata de rășboire. Dacă va aproba contele Thun sistemul de guvernare al țării contra intereselor româneșci — vom face cea mai energică opozițiune pe tōte terenele, ăr dacă ne va da satisfacțiunea cuvenită, vom merge ăr alături spre binele țării și al monarchiei.

Din tōte căte s'au petrecut în timpul ultim, trebuie să reiasă clar pentru toți politicianii serioși conclusiunea, că *Bucovina nu se pōte guverna contra Românilor.*

SCRILE ȚILEI.

— 20 August. v.

Țarul în Darmstadt. Lui „*Kölnische Zeitung*“ i-se telegrafēză din Petersburg, că Țarul a plecat alaltăeri la Darmstadt, unde are de gând să petrecă timp mai îndelungat.

Petroleul român în străinătate. Cetim în „*Budapesti Hirlap*“: „În Germania e o luptă acută între petroleul american și petroleul rusesc, sēu mai bine đis Germanii ar dori să distrugă monopolul societății „Standard Oil Company“ cu ajutorul Rușilor. În acest scop oăile ferate prusiene pentru petroleul rusesc, au redus tarifele de transport. Cu tōte acestea, mulți se îndoesc de succesul acestei dispoziții. Chiar Ruși însiși mărturisesc, că societățile lor de petrol nu sunt dispuse să facă mari șfortări pentru piețele din Germania, căci dividendele grase esistă și fără de asta. Nu este improbabil, că Rothschildii, cari sunt interesați în exploatarea petroleului rusesc, nu doresc să facă greutăți lui Rochfeller, care e stăpânul petroleului american, în

poet, sub altă înfățișare. El a atacat *drama*, dēr ca un adevărat poet liric, a alcătuit poeme dramatice, pline de gândiri sublimе și de versuri minunate.

Dēr cu totul popular n'a devenit el, decât cu cântecele-i de rășboi, care-s mai greu de redat în prosă. Căldura, șborul ritmului, sonoritatea rimei scade, fără îndoială. Dēr într'un corp frumos, în primul rēnd scheletul e frumos; ei lasă a se ghici și restul. Armata teritorială românească pōrtă numele de *Dorobanți*. Dēr poporul i-a poreclit *Curcani*, pentru-că neajungēndu-se penele de vultur, li-s'au dat pene de curcan.

În timpul rășboiului din 1877, provisiunile amenințau să lipsescă, din pricina grōznicului frig, care nu mai îngăduia carrelor să trecă Dunărea și s'ajungă la armată. Unul din ofierii noștri găsi căți-va dorobanți cășnindu-se să șfărime nisce bōbe de porumb sub pietrele unei mori părăsite.

— Șermani copii, ce faceți acolo? nu vi-s'a dat alt-ceva să măncați?

— Ce să ne dea domnule locotenent, ce se dă la *curcani*, bōbe de porumb! điseră ei veseli, arătându-și frumoșii lor dinți albi.

exploatarea piețelor germane. Pentru noi e interesant, că Românii au isbit să se deschidă o piață în Germania pentru petrolul lor, profitând de combinațiile comerciale din Germania în contra petrolului american. De un an e un mare deposit de petrol român în Regensburg, lângă Dunăre, și petrolul român e dovedit, că scie să susțină ori-ce concurență în Germania. În prima jumătate a anului 1899 s'au exportat în Germania 6,227 tone de petrol român. Deci totuși va avea un folos pentru Români canalizarea Porților de fier."

Contra ciumei. Măsurile nouă propuse pentru împedecarea ciumei sunt: Aplicarea cordonului sanitar român, declararea mării de Azov și a coastei Mării-negre, din partea asiatică, ca suspectă și vapoarele din aceste părți să fie supuse la o carantină de 10 zile. Din totă regiunea infectată a Rusiei se vor opri călătorii și se vor lua măsuri de desinfecarea coletelor poștale.

Manevrele armatei italiene. Se da o mare importanță marilor manevre din anul acesta ale armatei italiene, la care vor lua parte vre-o 10,000 de oameni dintre rezerviștii în vârstă de 30 până la 33 de ani. E vorba să se vadă cum va funcționa în aplicarea sa legea de mobilizare din 1897. Generalul Leon Pelloux, fratele președintelui consiliului, va dirigia aceste manevre, care vor avea ca teatru văile situate de-alungul fluviilor Po și Tanaro. Regele Umberto își va avea cartierul său general la Raconigi.

"Münchener Neuster Nachrichten", precum anunță unanim foile din Viena, a fost oprită de a mai intra pe teritoriul Austriei. Făcând germane i-s'a detras debitul postal fără îndoială din pricina atitudinii hotărâte, ce a luat-o în timpul din urmă față de anomalii, ce domnesc dincolo, ca și dincoace din Leita.

Morminte hunice. Din Wiener Neustadt se scrie: În hotarul comunei Katzelsdorf de lângă Wiener Neustadt, la granița de către Ungaria, s'au descoperit nise morminte hunice, care trec și peste hotarul unguresc. Autoritățile atât austriace, cât și unguresc, au fost momentan avisate, să începă lucrările de explorare. Descoperitorul e profesorul Bella din Sopron.

O rugare. Suntem rugați a da loc următoarelor: Subscrierului Elie Pop învăț. pensionat în Șomcuta-mare (N. Somkut, Szatmár m.) lipsindu-i fasciculul VIII pe an. 1878 din „Resbelul oriental“ de profes. Alexi și Maxim Pop, rog pe cei ce ar avea această fasciolară, a-mi comunica condițiunile, pe lângă care ar pute-o vinde, — eventual pe lângă ce preț ar cumpăra dela mine fasciolară I—XV fără de fasciolară a VIII? — Șomcuta-mare 30 Aug. 1899. Elie Pop.

Dela comună. În trei ședințe consecutive și-a exhaustat reprezentanța orașenească programul adunării sale generale convocată pe Lună. Părinții orașului s'au prezentat de astădată într'un număr neobișnuit de mic, așa că deja la prima ședință n'au fost mai mulți de 24, cu membrii magistratului cu tot. În ședința de Marți s'a întregit comitetul permanent prin alegerea protopopului Baiulescu, Iul. Müller, Fr. Neugeboren și Dr. E. Lassel. S'a stabilit apoi bugetul pentru anul viitor, care prezintă un scădemânt de 172,811 corone și 22 fileri, care se vor acoperi printr'o repartitiune, și anume 38% din partea posesorilor de case, și 34% din partea celorlalți contribuenți.

T. Burada în Asia-mică. D-l Teodor Burada se află acum în orașul Nicomedia din Asia-mică, aflător în golful Astacus și veche reședință a lui Dioclețian. De acolo va porni mai departe în Nikeia lângă lacul Asoanius. Orașul acesta a fost patria istoricului Dion Casius și e așezată la marginea provinciei asiatice, numită *Rumânia*. Nikeia e vestită, e celebră, dela marele Sinod ecumenic, convocat de împăratul Constantin la anul 325 d. Chr. când s'a alcătuit „Simbolul credinței“ noastre, Crezul. Din anu-

1261 Nikeia se află sub dominațiunea turcescă. D-l Burada își va continua cercetările sale etnologice și istorice.

Independența Cubei. Președintele Mac Kinley a semnat o proclamație, care va fi afișată peste puțin timp în Cuba. El promite Cubanilor, că vor fi convocați la alegeri generale imediat după-ce se vor termina operațiunile de recesământ, care vor dura până la finele acestui an. Intențiunea Statelor-Unite, adaugă d-l Mac Kinley, e de a da Cubei cât mai curând posibil independența sa desăvârșită și un guvern constituțional.

Studentii în Rusia. Ca epilog al turburărilor studentesci din Rusia, se poate considera îndepărtarea aprăpe a tuturor inspectorilor regiunilor școlare. Pe lângă îndepărtarea rectorilor universităților din Petersburg și Kasan, „Monitorul guvernului“ anunță destituirea inspectorului din Charkow, consilierul secret Cruțow. În locul său a fost numit savantul Dr. Anrep, care se bucură de o mare simpatie în cercurile studentesci. Pe lângă această schimbare de persoane în învățământul superior, ordonată de Țar, ministrul rus de culte Bogoljepov a adresat inspectorilor universitari o circulară, prin care îi invită să fie foarte prevenitori față de studenți. Spre a se preveni pe viitor ori-ce turburări studentesci, Țarul a sacționat proiectul ministrului de interne în virtutea căruia studenții, care vor provoca turburări în masă, vor fi eliminați și înrolați în armată.

Din Rennes i-se raparteză lui „Figaro“: Eri noapte stând la vorbă cu mai mulți colegi ai mei pe una din piețele publice, li-am atras atențiunea asupra unei, care strălucea într'o lumină foarte intensivă și li-am dis: „Priviți, ce frumos răsare luna!“ Unul din cei prezenți observă în glumă: „Trebuie că e ceva incendiu.“ — „Da“ zise altul, continuând gluma, „trebuie, că a aruncat cineva casa lui Labori în aer“. O damă, care trecea din întâmplare pe lângă noi și prinse ultimele cuvinte, le luă în serios, și cât ai bate în palmi, orașul întreg era alarmat de senzaționalul svon. Lumea se grămădia agitată la locuința lui Labori: chiar și poliția s'a prezentat momentan la fața locului și totă învâlmășala acesta a produs'o drăgălașa lună cu blânda sa lumină.

Cassarea mărcilor poștale. Noua idee, care va surprinde fără îndoială în mod neplăcut mai ales pe culegătorii pasionați de mărci poștale, a pornit dela oficiul postal din Londra. Francarea se va face după noul proiect cu ajutorul unei mașini automate, în care aruncându-se epistola dimpreună cu prețul transportului postal, cum se obișnuiesc la toate automatele cunoscute, epistola va eși sigilată și așa procedura destul de obosită de până acum de a procura mărcile, a le lipi și apoi de a le mai sigila, va fi în mod considerabil redusă.

Aparate de fotografie pentru diletanți. Firma A. MOLL, liferantul curții c. și r. din Viena Tuchlauben Nr. 9 își recomandă amatorilor de fotografie, articolele sale necesare pentru a fotografia. La cerere trimite liste ilustrate conținând prețurile. Depozite în Brașov la F. Jekelius, F. Kelemen, Victor Roth farmaciști. Teutsch și Tartler, D. Eremias nepoți

Procesul Dreyfus.

(Audiența dela 30 August.)

Din audiența dela 30 Aug. remarcăm următoarele depoziții:

P. Mayer, profesor de universitate și membru al institutului „de France“ zise, că e convins, că Eszterhazy e autorul borderoului. Combătut esperimentele lui Bertillon, și zise, că aserțiunile lui s'ar potrivi timpurilor antediluviene.

Molnier se alătură la părerile lui Mayer. El zise, că sunt cei drept asemănări între scrierile din borderou și cel al lui Dreyfus, der sunt și multe abateri.

Picot, membru al institutului „de France“, povestesc, că a avut o întrevedere cu atașatul militar al Austro-Unga-

riei. — Comisarul *Carriere* protestează în contra indiscrețiunilor comise de martor. — Martorul însă continuându-și depozitiunea spune, că în conversația sa cu respectivul atașat s'a vorbit de afacerea Dreyfus. Atașatul militar s'a mirat de incorectitudinea unor ofițeri franceși, care se îndoesc de cuvântul altor ofițeri străini. Martorul a primit impresiunea, că atașatul militar voia să proclame nevinovăția absolută a lui Dreyfus. Atașatul consideră pe Eszterhazy de un escroc plătit, care aducea sciri fără nici un interes. Pe timpul acela a încercat Eszterhazy să intre la ministerul de război.

Generalul *Rogel* protestează în mod viu în contra cuvintelor lui Picot. „Ce crede martorul — strigă el — despre un ofițer (Schneider), care după-ce publică în „Figaro“ desmintire bombastică la adresa gen. Mercier, este totuși în fine nevoit să recunoscă, că el este autorul acelei piese, a cărei origine o negase.“

Generalul *Deloye*, directorul artileriei la ministerul de război, dă explicațiuni tehnice cu privire la tunul 120 scurt.

Dreyfus interpelat declară, că conferența asupra acestui tun a fost ținută în 1890 la Bourges, în prezența generalului Mercier și a tuturor ofițerilor din artilerie din Bourges. Nici-odată însă n'a văzut trăgându-se cu acest tun.

Comisarul *Carriere* anunță, că generalul *Deloye* poate comunica documentele cerute de către apărare, însă sub aceleași rezerve, care s'au luat pentru dosarul secret.

În urma acesteia consiliul de război ordonă ședință secretă, care s'a ținut eri.

Dare de sémă.

Cu ocaziunea „petrecerii de vară“ aranjată la 6 Aug. st. n. a. c. în Cămpeni în favorul bisericii gr. cat., au binevoit a da ajutorul moral și material următorii marinimoși contribuitori și suprasolvitori, și anume:

Dr. Zosim Chirtop 10 fl., Constantin Cothișel 5 fl., Iuliu Poruțiu 5 fl., Dr. Laurențiu Pop 3 fl., Dr. Basiliu Preda 3 fl., „Auraria“ 3 fl., Eduard Nemes 3 fl., Georg Arnăuț 3 fl., Haus Binder 3 fl., Dr. Iuliu Anca 2 fl., Nicolau Tobias 2 fl., Hajdu Béla 2 fl., Iuliu Christian 2 fl., Danil Popp oberlent. 2 fl., Dr. Vasile Fodor 2 fl., Dionisiu Muntean 2 fl., Alexandru Papiu 2 fl., Petru Simu 2 fl., Ioan Vlăsa 2 fl., Vasiliu Tomuția 2 fl., Radu Jantea 2 fl., Eufemia Aranyosi 2 fl., Alesandru Ivascu 2 fl., Danil Ioanette 2 fl., Alesandru Morariu 2 fl., Irimie Buda 2 fl., Ana Filip 2 fl., Avirou Macavei 2 fl., Nicolae Ungurean 2 fl., George Ivascu 1 fl. 50 cr., Mihail Palade 1 fl. 50 cr., Ioan Motora preot 1 fl. 50 cr., Nicolae Dușia 1 fl. 50 cr., Avram Sărb 1 fl. 50 cr., Iustin Corcheșiu 1 fl. 50 cr., Elena Lazar 1 fl. 50 cr., Georgiu Tatar 1 fl. 50 cr., Gerasim Morariu 1 fl. 50 cr., Vasile Marcu sen. 1 fl. 50 cr., George Mucia 1 fl. 50 cr., Todoruț Morariu 1 fl. 50 cr., Carolina Cothișel 1 fl. 50 cr., Fani Csegezi 1 fl. 50 cr., Sigmund Löwy 1 fl. 50 cr., George Todea 1 fl. 50 cr., Iosif Corcheș 1 fl. 50 cr., Vasile Chirtop 1 fl. 50 cr., Vasile Marc jun. 1 fl. 50 cr., Alesandru Ciura 1 fl., Alesandru Bășan 1 fl., Silviu Lazar 1 fl., Ioan Paul 1 fl., Ioan David 1 fl., Teofil Faur 1 fl., Molnár Árpád 1 fl., Ioan Maior 1 fl., Iustina Cosma 1 fl., Nicolae Palade teol. abs. 1 fl., Mihail Mihon 1 fl., N. Lazar 1 fl., Nicolae Coroi 1 fl., Iosif Arieșian 1 fl., Nicolae Palade 1 fl., Stefan Paul 1 fl., Traian Rațiu 1 fl., Ana Manovicu 1 fl., Sofia Schmidt 1 fl., Iosif Schanzel 1 fl., Ana Anca 1 fl., George Haiduc 1 fl., N. Mabeller 1 fl., Aurel Oprea 1 fl., Ioan Moga 1 fl., Ioan Vlas 1 fl., Petru Ioanette 1 fl., Ioan Câmpăan 1 fl., Babinecz Mihály 1 fl., Virgil Corcheș 1 fl., Lanes Giurhescu 1 fl., Aron Palade 1 fl., Florea Topârcean 1 fl., Ionuț Morariu 1 fl., d-na Arnăuț 1 fl., Romul Marcu preot 1 fl., Nicolae Sabo 1 fl., Dumitru Trifa 1 fl., Sicionuț Marc 1 fl., Iuliu Mușia 50 cr., Ioan Olariu 50 cr., Petru Morariu 50 cr., Amalia Henzel 50 cr., Ioan Macavei 50 cr., Ioan G. Macavei 50 cr., Iosif Arieșian 50 cr., Terețiu Giurhescu 50 cr., Coloman David 50 cr., Nicolae Cirlea 50 cr., Tuțutiu Alesandru 50 cr., George Sienila 50 cr.

Suma tuturor intratelor a fost 153 fl. v. a., din care subtrăgându-se speșele de 60 fl. 62 cr., rămâne un venit curat de 92 fl. 38 cr., care s'au transpus la casa s. bisericef.

Tuturor marinimoșilor contribuitori și suprasolvitori li-se aduce pe această cale cea mai bine simțită mulțumită.

Cămpeni, în 27 August 1899.

George Mucea, Nicolae Ungureanu,
controlor. cassar.

ULTIME SCIRI.

Rennes, 31 August. Astăzi s'a ținut ședința secretă hotărâtă eri, pentru a-se comunica documentele culese de generalul *Deloye* cu privire la frâna hidropneumatică a tunului 120 scurt. Ședința a durat 9 ore.

Deschidându-se ședința publică a fost ascultat căpitanul *Lebrun Renauld*, înaintea căruia *Dreyfus* după condamnarea sa din 1894 și-a recunoscut vinovăția. *Lebrun Renauld* face istoricul acelei scene, când *Dreyfus* a fost degradat. Atunci *Dreyfus* a declarat între altele următoarele: „Ministrul scie, că deși am estradat documente Germaniei, acestea n'au avut nici o însemnătate, și am făcut-o ca în schimb să primesc altele mai importante“. La scena acesta a fost de față și căpitanul *Dattel*. Mărturisirea acesta a acusatului a repetat-o *Lebrun-Renauld* și înaintea generalului *Gonse*.

Colonelul *Guérin* declară, că *Lebrun-Renauld* îndată după degradarea lui *Dreyfus* a fost la el și i-a repetat mărturisirea osânditului, care recunoscă, că a comis *tradare*, însă se scusa cu aceea, că strălucirea epoletelor l'au orbit. *Renauld* a repetat mărturisirea lui *Dreyfus* și înaintea altor ofițeri.

Bruxella, 31 August. „*Messenger de Bruxelles*“ publică un articol sensațional în afacerea *Dreyfus*. Numita fôia declară, că a primit informațiunile dela un diplomat rus de înaltă poziție. În articol se susține cu hotărare, că borderoul l'a scris *Dreyfus* și l'a trimis lui *Schwartzkoppen*, care l'a trimis la Berlin, unde împăratul *Wilhelm* a făcut notițe pe marginea borderoului, apoi l'a retrimis lui *Schwartzkoppen* în Paris, și aici a fost confiscat. Guvernul francez era în mare strimțore, nu scia ce să facă, să aresteze pe *Dreyfus* ori nu? După arestarea lui *Dreyfus*, ambasadorul german *Münster* a pretins în numele guvernului său dela guvernul francez să declare, că Germania nu este amestecată în afacerea *Dreyfus*, er când *Münster* a luat cunoscință, că borderoul se află în mâni franceze, a pretins, să l redea Germaniei, căci altfel va părăsi Parisul. Guvernul francez, ca să încunjure un război, a redat borderoul. Din cauza acesta nu se poate stabili ați cu documente originale crima lui *Dreyfus*. Înainte de ce borderoul ar fi fost redat, ministrul de război cu alți colegi ai săi, a luat o copie de pe el, din care însă lipseau notițele împăratului *Wilhelm*. La pertractarea de față lui *Mercier* i-s'a oprit, sub grea pedepsă, de-a arăta *cliseul* unic al borderoului. Aici zace totă greutatea,

Londra, 31 August. Lui „*Morningpost*“ i-se anunță din *Pretoria*, că în cercurile de acolo războiul e considerat ca inevitabil. Burii, afară de cei din *Johannesburg*, sunt bine înarmați.

Literatură.

Din Istoria lumii, „tălmăcită de preorul *Constantin Morariu* din cartea nemțescă a D-rului Th. K. Welter și întocmită pentru folosul poporului român din Bucovina“, a apărut în editura „*Deșteptării*“ din Cernăuți: *partea a doua*. Ea este scrisă tot atât de bine și de ușor, ca și *partea întâi*, care a avut și la noi mare trecere mai ales printre popor. Prețul 50 cr. (plus 5 cr. porto). — Cu același preț se mai pot căpăta dela Tipografia „*A. Mureșianu*“ și câte-va exemplare din *partea întâi*, adăugând și pentru acesta 5 cr. porto.

Dela Tipografia „A. Mureșianu,” din Brașov,
se pot procura următoarele cărți

Scrieri școlare.

Istoria pedagogiei de V. Gr. Borogovan O carte nouă și de mare interes pentru toți bărbații de școală. Prețul 1 fl. 50 cr. (cu posta 1 fl. 60 cr.)

Istoria Biblică pentru folosul școlilor populare din diecesa Gherlei. (Cu permisiunea superiorilor) Tipărită în 1898, Partea I (Testamentul vechiu) costă 25 cr., iar partea II (Testamentul nou) 20 cr. plus câte 3 cr. porto de fiă-care.

Cântul în școala populară de Iuliu Pop, învățător în Năsăud. Teoria, praxă și fântări. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

Manual catehetic pentru primii ani școlastici, ca îndreptar pentru cateheți, învățători și părinți, prelucrat de **Basilin Rațiu**, fost profesor în seminariul din Blășiu și vicar la Făgăraș. Prețul 40 cr. (cu posta 45 cr.)

„Invățătura creștină, sau Catechismul mare pentru tinerimea greco-cat.” Edițiunea III. (1898). Cu binecuvântarea episcopului de odinioară al Gherlei, Ioan Alexi. Noua edițiune a apărut cu îmbunătățiri și e tipărită cu ortografia cu semne. Conține 284 pag., format 8”, e legată solid și costă 80 cr. (cu posta 90 cr.)

Cărți de rugăciuni și predicii.

Anghira Mântuirii, cârticea de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă a drept credincioșilor creștini, Edițiunea IV corectată. Gherla, Tipografia diecesană 1899, Un exemplar în păreți tari colorați 35 cr. (plus 5 cr. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. Edițiunea IV. Gherla, Tip. „Aurora” A. Todoran 1899. Conține peste 334 pag. Legată în păreți tari colorați, costă 50 cr. (cu posta 55 cr.)

Micul mărgăritar sufletesc, cârticea de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai marișori. Gherla, Tip. „Aurora” A. Todoran 1898. Un exemplar legat în păreți tari colorați costă 22 cr. (cu posta 23 cr.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude întru onoarea Preacuratei Fecioare Maria, pentru folosul și mângăierea sufletelor. Gherla, Tip. Diecesană, 1898. Prețul unui exemplar legat în păreți tari colorați 20 cr. (cu posta 23 cr.)

Cuvântări bisericesti pe sărbătorile de peste an, scrise de Prepositul capitular Ioan Papiu. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Conține vre-o 400 pag. Prețul 1 fl.

50 cr. (în loc de 2 fl. cum era la început), prin postă 1 fl. 60 cr. Aceste predicii sunt favorabil apreteiate și din partea clerului înalt din România.

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite cazuri de morțe, întocmite de Ioan Papiu, cunoscutul scriitor bisericesc. Conțin vre-o 400 pag. Prețul numai 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

Predici pentru Duminică de Iustin Popșiu, învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinioară. E o carte de vre-o 500 pag. format mare, tipar modern, cuprinzând predicii frumoase pentru toate Duminicile de peste an. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

Predice pentru Duminicile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de Vasiliu Christe. Conține predicii dela Duminica XI după Rosalii până la Duminica Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predici pe toate Duminicile și sărbătorile de peste an, de Em. Elefterescu, cunoscut atât de bine în cercurile românești din numărösele sale scrieri atât de mădușe, instructive și cu atâta gust cetite. E o carte mare, de 350 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (4 lei).

Pentru comercianți funcționari și toți oamenii de afaceri, precum și studenți putem recomanda următoarele cărți:

Manul de dreptul cambial, lucrat de Ioan Socaciu, profesor la școala română gr. or. din Brașov. Cartea e tipărită pe speșele „Albinei” și e menită a face mari servicii tuturor, cari au afaceri cu cambii polițe). Prețul 2 fl. (cu posta 2 fl. 10 cr.)

Un capitol din Contabilitatea dublă de I. C. Panțu, prof. la școala comercială superioară din loc. Tracteză principiile contabilității duble ilustrate cu diferite exemple, pe cari studiindu-le cu atențiune, poți ori și cine se învețe contabilitatea, adică ținerea socotelor în economia proprie și în afacerile comerciale. Prețul 50 cr. + 5 cr. porto.

„Curs complet de corespondența comercială”, de I. C. Panțu. Conține modele de circulare, scrisori de informațiune, recomandățiuni și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; chestiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede și cupoane etc. Prețul 1 fl. 60 cr.

Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor curente de I. C. Panțu. Arată calcularea intereselor pe ani, pe luni și pe zile într’un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit, așa ca să fie înțelese de ori și cine; de-asemenea modul de calculare al intereselor la bănci și teoria conturilor curente. Prețul 40 cr. plus 3 cr. porto.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior**

Mătăsurî Henneberg

dela 45 cr. până la fl. 14.65 cr. metru, veritabile numai dela facricelle mele; negre, albă și colorate — țesătură, colóre și desenul cel mai modern. — Particularilor li-se trimite franco și liberate de vamă în casă.

— Mostre se trimit imediat la cerere. —

Fabricale de mătasuri ale lui G. Henneberg (liferant al) Zürich, (curții c. și r.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 31 August 1899.

Renta ung. de aur 4%	117.90
Renta de corone ung. 4%	95.80
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.20
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.—
Oblig. căil. fer. ung. de est. I. emis	119.30
Bonuri rurale ungare 4%	93.50
Bonuri rurale croate-slavone	96.25
Impr. ung. cu premii	161.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	139.75
Renta de argint austr.	100.30
Renta de hârtie austr.	100.20
Renta de aur austr.	117.95
Losuri din 1860.	137.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	905.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit	389.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit	385.70
Napoleonori	9.55 1/2
Mărci imperiale germane	58.90

London vista	120.60
Paris vista	47.75
Rente de corone austr. 4%	100.40
Note italiene	47.40

Cursul pieței Brașov.

Din 1 Septembrie 1899.

Bancnota rom. Cump.	9.36	Vënd.	9.39
Argint român. Cump.	9.30	Vënd.	9.35
Napoleonori. Cump.	9.52	Vënd.	9.55
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble Rusești Cump.	126.—	Vënd.	127.—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	58.70
Lire turcești Cump.	10.70	Vënd.	10.90
Scris. fonc. Albina	101.—	Vënd 5%	101.50

„Gazeta Transilvaniei”
cu numărul 5 cr. se vinde
la librăria Nic. I. Ciurcu și
la Eremias Nepoții.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioși la stomach și pântee, în contra căreilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeiesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încöce. — Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătörescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin trase (frotat) alina durerile de gîdină și reumatism și a altor urmări de rēcälă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin sapun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți 20 cr. Cinci bucăți 90 cr. Fie-care bucată de sapun pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

C. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provinciă se efectuează giinic prin rambursă postală.

La depozite se se ceră anumit preparatele provădute cu iscalitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șese luni	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiăscă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Maiu st. n. 1899.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Trenul de persoane la 8 ore dim.
- II. Tr. accel. peste Clușiu la 2 ó. 9 m. p. m.
- III. Trenul mixt la 10 ore 25 min. séra
- IV. Trenul accel. la 5 ore 7 min. dimin.

Dela București la Brașov:

- I. Trenul mixt, care circulă numai Vinerea dela Predeal, la 5 ore 20 min. dim.
- II. Trenul accel. la 2 ore 18 min. p. m.
- III. Trenul mixt, la 5 ore 20 min. p. m.
- IV. Trenul de pers., la 9 ore 27 min. séra.
- V. Trenul accel. la 10 ore 14 min. séra.

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la 8 ore 25 m. d., (are legătură în St.-Georgi cu Ciuc-Szerda și Ciuc-Gyimes).
- II. Trenul de persoane la 1 órá 51 m. p. m.
- III. Trenul mixt, la 6 ore 48 m. séra, (are legătură cu Ciuc-Szereda).

Dela Zărnești la Brașov (G. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la 6 ore 22 min. dim.
- II. Trenul mixt la 1 órá 12 min. p. m.
- III. Trenul mixt la 8 ore 18 min. séra.

Dela Ciuc-Gyimes la Brașov:

- I. Trenul de pers. la 8 ore 25 min. dim.
- II. Trenul de pers. la 2 órá 51 min. p. m.
- III. Trenul mixt la 6 ore 48 min. séra.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la 5 ore 8 min. dimineața
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 2 ó. 45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la 7 ore 48 min. séra.
- IV. Trenul accel. la 10 ore 26 min. séra.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persoane la 3 ore 55 min. d.
- II. Trenul mixt la 11 ore a. m.
- III. Trenul accelerat (ce vine pe la Oradia Clușiu) la 2 ore 19 min. p. m.

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de persoane la 5 ore 19 min. dim. (are legătură cu Tușnad) Ciuc-Szereda. 3 ó. 15 m.
- II. Trenul mixt la 8 ore 50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la 3 ore 15 m. p. m. are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Szereda.

Dela Brașov la Zărnești (G. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la 9 ore și 2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la 3 ore 18 min. p. m.
- III. Trenul mixt la 9 ore 30 m. séra.

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la 5 ore 19 min. dim.
- II. Trenul mixt la 8 ore 50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la 3 ore 50 min. p. m.